

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

Ο ΛΕΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Ὁ περρωτὸς λέων τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τὸ περίφημον τῆς Βενετικῆς Δημοκρατίας σύμβολον, τὸ ἐπιστέρον τὸν ἐν τῇ Πιατσέττα τῆς Βενετίας στυλον, χρήζει ἐπειγούσης ἐπισκευῆς. Οἱ πρόσφατοι σφοδροὶ χειμῶνες ἐφείλκυσαν τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ἐπικίνδυνον θέσιν ὄλου τοῦ μνημείου. Τεμάχια συγκολλητοῦ λίθου ἤρχισαν νὰ πίπτωσιν ἀπὸ τοῦ ἄθακος τοῦ στύλου, καὶ ἐξέτασις τοῦ κτιρίου διατάχθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κίων περιεκυκλώθη δι' ἱκρίου, καὶ τῶρα εἶνε δυνατόν νὰ παρατηρήσῃ τις λεπτομερῶς τὸν λέοντα, τὸ κιονόκρανον καὶ τὸ ὁμοίωμα. Καὶ τὰ τρία σπουδαίως ἐβλάβησαν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἢ ἐξ ἀρχικῶν σφαλμάτων ἐν τῇ οἰκοδομῇ. Ὁ λέων εἶνε μάζα συμπαγῶν τεμαχίων, δι' ἐλασμάτων σιδήρου συνδεδεμένων, τὰ ὁποῖα πολλοῦ ἐξετοπίσθησαν· ὁ ἄθαξ καὶ τὸ κιονόκρανον ἐφθάρησαν κατὰ πολλὰ.

Ἡ πρώτη ἐργασία, μετὰ τὴν ἔγερσιν τοῦ ἱκρίου γύρωθεν τοῦ κίονος, ἦτο νὰ ἄρῃσιν τὸν λέοντα καὶ νὰ τὸν θέσωσιν ἐπὶ ἐγκαρσίων ἀκτίνων, ὥστε νῦν ἴσταται ἀπεσπασμένος ἀπὸ τοῦ ἄθακος, ἐφ' οὗ ἀρχήθην ἴστατο. Ἡ ἐργασία αὕτη ἦτο ἀναγκαία διὰ δύο λόγους· Ἡ πρώτη, ὁ λέων αὐτός, ἂν μέλλῃ πράγματι νὰ ἐπανορθωθῇ, θὰ δεῖσῃ νὰ καταβιβασθῇ εἰς τὸ ἔδαφος· καὶ δεύτερον, οὐδεμία ἐπισκευὴ τοῦ κιονοκράνου ἦτο δυνατὴ ἐν ὧσιν ὁ λέων ἴστατο ὑπεράνω αὐτοῦ.

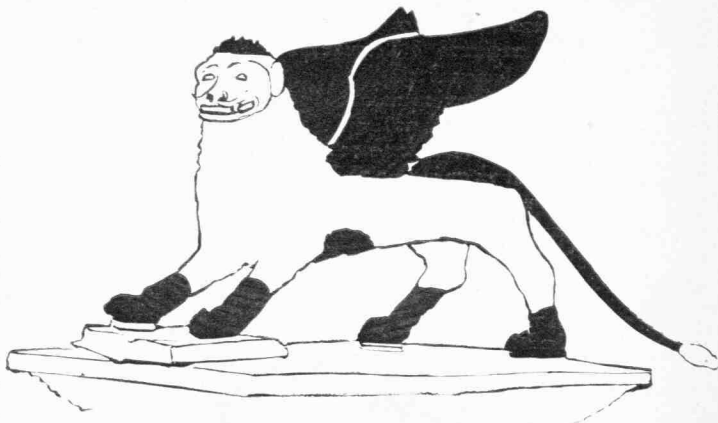
Ὁ λέων εἶνε κατεσκευασμένος ἐξ ὀρειγάλκου. Παράδοσις ὑπάρχει παρὰ τῷ Βενετικῷ λαῷ, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶνε ἀδαμάν-

τινοὶ· ἀλλ' εἶνε πράγματι λευκοὶ γαγᾶται ἐξειργασμένοι. Ἡ χαιτή του λαμπρῶς ὀρθοῦται καὶ τὸ στόμα μετὰ τοὺς ἀγρίους μύστακας παρέχει αὐτῷ ἀσιατικὴν ὄψιν. Πρόδηλον εἶνε ὅτι τὸ ὄλον τοῦ ὁμοιώματος ἀνήκει εἰς διαφόρους ἐποχάς. Ἡ κεφαλὴ, πλὴν τοῦ στόματος, ἢ χαιτῆ, τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ σώματος καὶ τὰ σκέλη, πλὴν τῶν ὀπλῶν, εἶνε προφανῶς πολὺ ἀρχαιότερα παντὸς ἄλλου μέρους τοῦ ἔργου. Εἰκάζεται νῦν, ὅτι ὁ λέων δυνατόν ν' ἀπέτελει μέρος τοῦ κόσμου ἀσσυριακοῦ τινος ἀνακτόρου πρὶν ἢ γείνη τὸ σύμβολον τοῦ πολιούχου τῆς Βενετίας. Βέβαιον δὲ εἶνε τοῦτο, ὅτι ὁ λέων δὲν ἦτο ἐξ ἀρχῆς λέων τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Αἱ πτέρυγες, πενιχρᾶς ἐξεργασίας, καὶ οἱ πόδες, κάλλιστα ἐσχεδιασμένοι, εἶνε πολὺ μεταγενέστεροι· ἐνῶ μέρος τῶν πλευρῶν καὶ τῆς οὐρᾶς εἶνε ἐπισκευαὶ γινόμεναι μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ λέοντος ἐκ Παρισίων, ἀρχομένης τῆς παρουσίης ἑκατονταετηρίδος.

Ἡ κατάστασις τοῦ ἀρχαιότερου μέρους εἶνε ἀξιοθρήνητος. Ὑπάρχουσι πανταχοῦ σχισμαὶ καὶ ραγάδες, καὶ τὸ ὄλον συνδέεται διὰ κρίκων σιδηρῶν. Ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ λέοντος φαίνονται διάφορα ἀρχικὰ στοιχεῖα, ἴσως τὰ τῶν τεχνιτῶν, ὅσοι εἰργάσθησαν εἰς τὰς πολλὰς ἐπισκευὰς του.

Ὁ κίων εἶνε ὄχι ὀλιγώτερον περισπούδατος τοῦ λέοντος. Εἶνε κατεσκευασμένος ἐκ φαιῦ γρανίτου, καὶ ἡ περίμετρος του εἶνε 1,53 ἑκατοστόμετρα εἰς τὴν βάσιν, καὶ 1,35 εἰς τὴν κορυφήν. Ἐπιστέφεται δὲ διὰ κιονοκράνου καὶ ἄθακος, ἐφ' οὗ ἴστατο ὁ λέων. Ὁ κίων ἔχει μεγίστην ἔκκλισιν 36 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, καὶ οὐ μόνον εὑρίσκεται οὕτω ἔξω τῆς καθέτου, ἀλλ' οὐδὲ εἶνε τοῦλάχιστον ἔμπεδος εἰς τὴν βάσιν του. Εἶνε προφανές ὅτι τὸ μνημεῖον δὲν ἴσταται νῦν ἀσφαλῶς ἐπὶ τῆς βάσεώς του, καὶ οὐδεὶς πλέον γνωρίζει κατὰ πόσον καὶ μέχρι πόσου ὄλον τὸ οἰκοδόμημα ἐδράζεται.

Ἀναδλέπων τις εἰς τὸ κιονόκρανον καὶ τὸν ἄθακα θὰ ἐφαντάζετο ἴσως ὅτι ἀμφότερα εἶνε ἐκ στερεοῦ λίθου. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀληθεύει. Ὁ μὲν ἄθαξ διακρίεται εἰς τρία στρώματα. Τὸ πρῶτον ἢ ἀνώτε-

ρον στρώμα. ἐφ' οὗ ὁ λέων ἵστατο, σύγκειται ἐξ εἰκοσιεπτά διαφόρων τεμαχίων λίθου, διὰ σιδήρου συνδεδεμένων. Τὸ σχέδιον δὲ τοῦτο ἦτο σφαλερόν, διότι ἡ βροχὴ ἠδύνατο νὰ εἰσδύσῃ μεταξὺ τῶν διαφόρων τεμαχίων, καὶ ὁ σίδηρος ὀξειδούμενος ἔδραπε τοὺς λίθους. Τὸ δεύτερον στρώμα πρὸς τοὺς τεμαχίους τοῦ λίθου καὶ τοῦ σιδήρου ἔχει καὶ πλίνθους, καὶ τὸ τρίτον στρώμα σύγκειται ἐξ ὄγκων λίθων περιβαλλόντων πλίνθους. Τὸ κιονόκρανον ἐπίσης, καίτοι ἐξ ἐνδὸς στεροῦ ὄγκου λίθου, ἀπεδείχθη ὅτι εἶχε κοιλανθῆ ν' ἐνετέθησαν πλίνθοι ὡς εἰς τὰ δύο στρώματα τοῦ ἄδακος. Δύσκολον νὰ ἐξηγήσῃ τις διατὶ ἀπεφάσισε νὰ πράξῃ τοῦτο ὁ ἀρχιτέκτων, ἐκτὸς ἂν ἤθελε νὰ κάμῃ τὸ κιονόκρανον ἐλαφρότερον ὅπως τὸ ἀνωψώσῃ εἰς τὴν θέσιν του. Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι οἵτινες ἠδυνήθησαν νὰ σηκώσωσι τὴν στήλην καθέτως, δὲν θὰ ἐδυσκολεύοντο βεβαίως εἰς τὸ πολὺ ἐλαφρότερον κιονόκρανον. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τοῦτο, τὸ πλημμελὲς τῆς κατασκευῆς τοῦ ἄδακος καὶ τοῦ κιονοκράνου ἐπροξένησε τὴν βλάβην, ἣτις κατέστησεν ἐπικίνδυνον τὸ μνημεῖον. Ἡ βροχὴ καὶ ἡ ὑγρασία βραδέως εἰσέδυσαν διὰ τοῦ ἄδακος εἰς τὸ κιονόκρανον, καὶ κατήνησαν τὸ δεύτερον νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀσύμδετα θρύμματα. Πρὸκειται νῦν νὰ ἐπισκευασθῇ τὸ μνημεῖον, ὡς καὶ τὸ δάπεδον ἐφ' οὗ ἵσταται. Κατὰ τὸ γενόμενον σχέδιον, ἀπὸ τοῦ ἐδάφους θὰ ἐγερωθῶσι στερεὰ ἴκρια, καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ κίονος θὰ παρενθεθῶσι κογχιλίαι, οἵτινες θὰ ὑψώσωσιν ὅλον τὸ μνημεῖον κατὰ εἴκοσιν ἑκατοστόμετρα, καὶ οὕτω θὰ κατορθωθῇ νὰ ἐπισκευασθῇ τὸ δάπεδον καὶ ὁ στῦλος νὰ ἰδρυθῇ ἀσφαλέστερον ἐπὶ ἐδραίου ἐδάφους.

Pall Mall Budget.

Α Ν Ω Κ Α Τ Ω

ΣΥΡΙΓΜΟΙ ΚΑΙ ΦΩΚΙΑ

Πρὸς ἄγρην τῆς φώκης γίνεται χρῆσις τοῦ συριγμοῦ ὑπὸ τῶν Ἑσκιμῶων. Ἰδοὺ δὲ πῶς κατὰ τὴν περιγραφὴν περιηγητοῦ διατριψάντος περὶ τὸν πορθμὸν τοῦ Hudson. Ὁ θάλασσον ν' ἀγρεύσῃ φώκην, ὀπλισθεὶς διὰ πυροβόλου ἢ κάμακος ἐξαπλοῦται εἰς τὸ ἄκρον πλεόντος πάγου καὶ ἀρχίζει ἀσθενῆ, μονότονον καὶ διαρκῆ συριγμὸν, τὸν ὅποιον δυσκόλως δύναται τις νὰ περιγράψῃ διὰ λόγων. Καίτοι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μουσικῆς του συνήθως οὐδεμίαν φαίνεται φώκη, μετ' ὀλίγον, ἐλκυσθεῖσα ἐκ τῆς μουσικῆς φώκη προβάλλει τὴν κεφαλὴν ἐκ τοῦ ὕδατος, τὴν ἀκολουθεῖ δὲ ἄλλη καὶ τέλος τρίτη τολμηροτέρα πλησιάζει πολὺ. Ὁ θηρευτὴς ἐγείρεται τότε ἠσυχῶς καὶ διὰ τοῦ κάμακος ἢ τοῦ πυροβόλου τὴν φονεῖ, αἱ δὲ ἄλλαί τρέπονται εἰς φυγὴν. Ἡ ἄγρᾳ ἐπιτυγχάνει περισσότερον, ὅταν ὁ συριγμὸς γίνεται ὑπ' ἄλλου, διότι ὁ θηρευτὴς μένει ἐλεύθερος ὅπως παρατηρῆ καλῆτερον τὰς κινήσεις τοῦ ζώου.

ΑΡΧΑΙΑ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ νεκρὰ πόλις τῆς Πομπηίας κρύπτει ἔτι ἀπίρους θησαυροὺς τέχνης. Μόνον τὸ ἐν τρίτον αὐτῆς ἐξετάθη μέχρι τῆς σήμερον, κατὰ δὲ τοὺς ὑπολογισμούς, καίτοι ἡ ἤδη γινόμενη ἐργασία εἶνε ἀρκούντως δραστηρίᾳ. 70 τοὺλάχιστον ἔτη θὰ παρελ-

θωσι πρὶν ἢ πόλις ὁλόκληρος ἀνασκαφῇ. Ἐν τοῦτοις ἀνακαλύψεις ἀξία λόγου γίνονται καθημερινῶς καὶ αἱ περὶ τῆς Πομπηίας καὶ τῶν κατοίκων τῆς γνώσεις μας ἀυξάνουσιν ἀκαταπαύστως. Ἐκταφέντος κτιρίου, ὅπερ κατὰ τὰ φαινόμενα ἐχρησίμευεν ὡς λουτρῶν δημόσιος, εὐρέθησαν ὠραιόταται τοιχογραφίαι. Εἶνε δὲ αὐταὶ λεπτῆς ἐργασίας καὶ κατάλληλοι διὰ τὸ μέρος ἐν ᾧ εὐρέθησαν. Μία ἐξ αὐτῶν, ἀρκούντως παράδοξος, παριστᾷ μάχην Πυγμαλίων ἢ Νάννων καὶ διαφόρων ζώων. Εἶνε δὲ γελοιογραφία, ὥστε κατὰ τὰ φαινόμενα καὶ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ζωγραφικῆς ἠκμαζε καὶ τότε ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας. Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ Νάννον προσπαθοῦντα νὰ σύρῃ ἄλλον ἔξω τοῦ ὕδατος, οὗτος δὲ κρατούμενος ὑπὸ κροκοδείλου, σφίγγει ἄλλον Νάννον εὐρισκόμενον εἰς τὴν ξηράν, οὗτος δὲ ἀγωνίζεται ματαίως, ὅπως σῶσῃ τὸν συντροφόν του.

ΜΗΤΗΡ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΗ

Πτηνὸν τι τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς ἐτοιμάζει τὴν φωλεάν του ἐντὸς κορμοῦ δένδρου. Ἄμα δὲ τὸ θηλυ ἀρχίζει νὰ ἐπωάζῃ, τὸ ἄρρεν κλείει μὲ πηλὸν τὸ ἀνοιγμα τῆς φωλεᾶς καὶ μόνον διὰ μικρᾶς ὀπῆς, ἣν ἀφήκει ἀνοιχτὴν, τροφοδοτεῖ καθημερινῶς τὴν συντροφόν του μέχρι τῆς ἐπωάσεως τῶν μικρῶν.

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ ΠΟΛΟΣ

Ἐτοιμασίαι γίνονται καὶ πάλιν πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ βορείου πόλου. Κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1892, ὁ Νάνσεν προτίθεται νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Νορβηγίας μετὰ δώδεκα ἄλλων τολμηρῶν συντρόφων. Πλοῖον κατασκευάζεται ἐπίτηδες, ὅπως φέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν χώραν τῶν πάγων. Θὰ λάβωσι δὲ ὅλους διὰφορον διεύθυνσιν. Ὅσοι παρηκολούθησαν πᾶν ὅ,τι ἐγένετο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν, ἐνθυμοῦνται βεβαίως ὅτι ἡ Jeanette ἀπωλέσθη, θέλουσα νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Πόλον διὰ τοῦ Βεριγγείου πορθμοῦ. Τέσσαρα ἔτη μετὰ τὸ συμβᾶν ὄγκος πάγου ἔφερον εἰς τὴν Γροιλανδίαν ἀντικείμενα ἀνήκοντα εἰς τὸ πλῆρωμα τοῦ ἀτουχοῦς ἐκείνου πλοίου. Ἠγέρθη τότε τὸ ζήτημα: πῶς ἔφθασαν ἐκεῖ τὰ ἀντικείμενα ταῦτα. Ἡ διευθυνσις τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς διαφόρων ρευμάτων εἶνε γνωστὴ, ὥστε ἀδύνατον νὰ ὑποθεθῇ ὅτι τὰ ρεύματα ἔφερον ταῦτα. Τὸ μᾶλλον πιθανὸν συμπέρασμα εἶνε ὅτι ὑπάρχει βραχυτέρα καὶ εὐθυτέρα ὁδὸς πρὸς τὸν Πόλον. Ἐὰν δὲ ἡ εἰκασία αὕτη ἐπαληθεύσῃ, εἶνε παράδοξον ὅτι ἡ φύσις ἔλυσε ζήτημα, ὅπερ ἔματῆίσε τοὺς κόπους τόσων καὶ τόσων γενναίων ἀνδρῶν.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΝΤΟΜΩΝ

Τὰ προϊόντα τῶν ἐντόμων δὲν εἶνε πολυάριθμα παραβαλλόμενα πρὸς τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἐντόμων, ἅτινα ἀνέρχονται εἰς 300,000 εἶδη γνωστὰ. Ἰπάρχουσιν ὅμως ἀρκετὰ προϊόντα ἐντόμων ἔχοντα μεγάλην ἐμπορικὴν ἀξίαν. Πικραδείγματος χάριν, ὁ μεταξοσκώληξ εἶνε τὸ χρυσιμώτατον τῶν ἐντόμων, προμηθεύει δὲ εἰς τὸν κόσμον ἐνιαύσιον προϊόν ἀξίας πλέον τῶν χιλίων διακοσίων ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Παλλὰ εἶδη τοῦ ἐξ ἀνατολῶν ἐρχομένου κόμμικος ὀφείλονται εἰς τὰ ἔντομα, ἅτινα τρυπῶσι τὸν φλοιὸν δένδρων τινῶν καὶ ἐπιφέρουσι τὴν βόην τοῦ κόμ-